

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОНОМІКИ І МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ХАРКІВСЬКА ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧУВАННЯ ТА ТОРГІВЛІ

**РОЗВИТОК ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ,
РЕСТОРАННОГО ТА ГОТЕЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВ І ТОРГІВЛІ:
ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ**

*Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 50-річчю заснування
Харківського державного університету
харчування та торгівлі*

У двох частинах

Частина 2

18 травня 2017 р.

Харків
ХДУХТ
2017

УДК 640.4:658.6/9
ББК 65.431.1+65.422-803
Р 64

Редакційна колегія:

О.І. Черевко, д-р техн. наук, проф. (відпов. редактор); *Л.М. Янчева*, канд. екон. наук, проф. (заст. відпов. редактора); *В.М. Михайлов*, д-р техн. наук, проф. (заст. відпов. редактора); *М.В. Чорна*, д-р екон. наук, проф. (заст. відпов. редактора); *О.В. Михайлова*, канд. екон. наук (відпов. секретар); *Т.В. Андросова*, канд. екон. наук, проф.; *Н.М. Гаркуша*, канд. екон. наук, проф.; *А.П. Грінко*, д-р екон. наук, проф.; *В.А. Гросул*, д-р екон. наук, проф.; *Н.С. Краснокутська*, д-р екон. наук, проф.; *А.С. Крутова*, д-р екон. наук, проф.; *Т.С. Пічугіна*, д-р екон. наук, проф.; *Н.Л. Савицька*, д-р екон. наук, проф.; *Н.Г. Ушакова*, канд. екон. наук, проф.; *Т.В. Шталь*, д-р екон. наук, проф.; *Л.М. Яцун*, д-р екон. наук, проф.; *А.В. Янчев*, д-р екон. наук, проф.; *А.О. Борисова*; канд. психол. наук, доц.; *І.О. Давидова*, д-р екон. наук, доц.; *В.О. Архипова*, доц.; *А.О. Колесник*, канд. техн. наук, доц.; *О.М. Жданович*, редактор.

Рекомендовано до видання вченою радою ХДУХТ, протокол № 9 від 28.12.16 р.

Розвиток харчових виробництв, ресторанного та готельного господарств і торгівлі: проблеми, перспективи, ефективність :
Р 64 Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 50-річчю заснування Харківського державного університету харчування та торгівлі, 18 травня 2017 р. : [тези у 2-х ч.] / редкол. : О. І. Черевко [та ін.]. – Харків : ХДУХТ, 2017. – Ч. 2. – 377 с.
ISBN 978-966-405-422-2

Друга частина містить тези доповідей із бухгалтерсько обліку, аналізу та аудиту, питань фінансово-кредитної системи України, економіки, підприємств харчування та торгівлі, міжнародної та мережної економіки, маркетингу, фінансів, менеджменту й готельно-ресторанного бізнесу. Велику увагу приділено науковим основам гуманітарної підготовки фахівців підприємств харчових виробництв і торгівлі, а також інформаційним технологіям у науці та навчальному процесі.

Збірник розраховано на наукових і практичних працівників, викладачів вищої школи, аспірантів, магістрантів і студентів вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку фахівців для харчової та переробної промисловості, торгівлі, ресторанного, готельного та туристичного господарства, економіки та підприємництва, митних, податкових і економічних служб, фінансових установ.

УДК 640.4:658.6/9
ББК 65.431.1+65.422-803

Видається в авторській редакції

© Харківський державний університет харчування та торгівлі, 2017

ISBN 978-966-405-422-2

Т.В. Шталь, д-р екон. наук, проф. (*ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харків*)
В.О. Козуб, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ УКРАЇНИ

Інтегрування економіки України у світове господарство, її участь у різних видах міжнародного співробітництва підвищує роль та значення зовнішньоекономічних зв'язків. Особливо це актуально в умовах прискорення процесу глобалізації світового економічного розвитку, активізації діяльності міжнародних компаній на регіональних ринках світу. Важливими причинами даного процесу є вільний рух мобільних факторів виробництва, товарів і послуг через кордони різних країн. У сучасних умовах зовнішньоекономічне співробітництво України здійснюється в таких основних формах:

- взаємовигідна міжнародна торгівля;
- науково-технічне співробітництво;
- створення спільних підприємств;
- спеціалізація і кооперування виробництва;
- торгівля технологіями або спеціалізація на виробництві комплектуючого обладнання;
- спільна участь зацікавлених країн у розробці природних ресурсів;
- надання кредитів і позик, у тому числі безвідплатних;
- іноземні інвестиції як форма стимулювання розвитку економіки країни;
- міжнародний туризм;
- культурні зв'язки між країнами світу.

Провідне місце в системі зовнішньоекономічних зв'язків посідає взаємовигідна міжнародна торгівля товарами та послугами, оскільки вона, по суті, відтворює всі види міжнародного поділу праці та об'єднує всі країни в єдину господарську цілісність на сучасному світовому ринку товарів та послуг. Для неї властиві передусім дві найхарактерніші риси: переважання пропозиції товарів над існуючим попитом і жорстка конкурентна боротьба між його учасниками. Це є результатом значного зростання в умовах науково-технічної революції продуктивності суспільної праці в промислово-розвинених країнах і здешевлення внаслідок цього продукції при збільшенні її обсягів.

Проблеми підвищення ефективності зовнішньоекономічних зв'язків України пов'язані з чинниками як внутрішнього, так і зовнішнього характеру.

До внутрішніх чинників можна віднести наступні: об'єктивна незбалансованість структури економіки та її повільна структурна перебудова; надмірна енергоресурсоємність галузей національної економіки; низька конкурентоспроможність національного виробництва; відсутність інноваційного розвитку науково-технічного і технологічного промислового потенціалу, тощо.

Серед значної кількості зовнішніх чинників впливу на розвиток зовнішньоекономічних зв'язків України можна визначити такі: політична та економічна нестабільність в державі; нестабільність законодавства щодо здійснення зовнішньоекономічної діяльності господарюючими суб'єктами; неефективність державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності порівняно з іншими країнами; втрата зовнішньоекономічних зв'язків з деякими колишніми стратегічними зовнішньоторговельними партнерами (Росія) при одночасному розширенні зв'язків з країнами Європи (Німеччина, Польща, Італія, Туреччина, Білорусь) та Азії (Китай, Індія, Казахстан).

Потрібно зазначити, що на сучасному етапі основною перспективою розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України є створення поглибленої зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом, що є етапом спільного економічного простору, який охоплює не тільки торгівлю товарами, але й торгівлю послугами. В цьому контексті основними пріоритетами мають стати:

- трансформація політичного визначення України як держави з перехідною економікою з метою отримання відповідних торговельно-економічних, фінансово-кредитних, інвестиційних преференцій;
- розширення доступу українських товарів (зокрема, таких, як текстиль, продукція металургійної промисловості та сільського господарства) на європейські ринки;
- підтримка ефективних національних товаровиробників шляхом вдосконалення міжнародно-правового механізму захисту їх інтересів, зокрема через укладення відповідних галузевих угод;
- зняття існуючих бар'єрів у торгівлі та поглиблення виробничої кооперації;
- гармонізація економічного законодавства відповідно до стандартів Європейського Союзу та світової системи торгівлі ГАТТ/СОТ з урахуванням національних економічних інтересів і специфіки економіки України.

Отже, у довгостроковій перспективі основним пріоритетним напрямом у розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України є вихід її на світовий ринок як розвинутої європейської держави з позитивним економічним та політичним іміджем.

Секція 11. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

Андросова Т.В., Козуб В.О., Холод Ю.О. Сучасні тенденції розвитку міжнародного ринку технологій.....	109
Андросова Т.В., Чернишова Л.О. Сутність системи стратегічного управління експортно-імпоротною діяльністю підприємства.....	111
Величко К.Ю. Інтеграційні процеси в умовах глобалізації світового господарства.....	113
Гребінська С.І., Роля Т.В. Міжнародна економічна інтеграція.....	115
Гринько П.Л. Дослідження теоретичної сутності економічної категорії «підприємництво».....	117
Зосимова Ж.С., Васильєва А.О. Сучасний український аспект міжнародного руху капіталу.....	119
Зосимова Ж.С., Мігасова Д.В. Діагностика як інструмент отримання інформації про стан експортної діяльності.....	121
Кот О.В. Електронна торгівля як ключовий елемент розвитку міжнародних економічних відносин.....	123
Лагодинська Н.В., Гребінська С.І. Міжнародна торгівля України.....	125
Носач Л.Л. Сучасний стан державної заборгованості України.....	127
Носач Л.Л., Увгвугбу Н.Ч. Підтримка державою вітчизняних підприємств у процесі управління ризиками ЗЕД.....	129
Печенка О.І. Реалії української банківської системи.....	131
Соболева Н.Ф. Зміни в ціноутворенні в умовах інвестиційно-інноваційного розвитку промисловості.....	133
Ушакова Н.Г., Величко К.Ю. Специфіка вирішення конфліктів у міжнародному бізнесі.....	135
Чернишова Л.О., Палій Ю.В. Сучасний стан прямого іноземного інвестування в Україні.....	137
Чернишова Л.О., Рибкін Д.С. Причини формування світової фінансової кризи.....	139
Шталь Т.В., Козуб В.О. Сучасні проблеми та напрями розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України.....	141
Шталь Т.В., Тищенко О.О. Роль інноваційних процесів у функціонуванні та розвитку світової економіки.....	143
Шталь Т.В., Тищенко О.О. Роль транснаціональних корпорацій у створенні та розвитку вільних економічних зон.....	145

Наукове видання

**РОЗВИТОК ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ,
РЕСТОРАННОГО ТА ГОТЕЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВ І ТОРГІВЛІ:
ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ**

*Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 50-річчю заснування
Харківського державного університету
харчування та торгівлі*

У двох частинах

Частина 2

18 травня 2017 року

Відповідальні за випуск: Т.М. Афоніна,
М.О. Середенко
Техн. редактори: О.М. Жданович,
Л.Ю. Кротченко,
Н.А. Кобилко,
В.П. Вавіліна,
А.О. Гончарова,
О.В. Щегельська
Комп'ютерна верстка С.В. Удовікова

План 2017 р., поз. 3/33/17

Підп. до друку 20.04.17 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсет.

Ум. друк. арк. 23,6. Тираж 300 прим.

Видавець і виготівник

Харківський державний університет харчування та торгівлі.

Вул. Клочківська, 333, Харків, 61051

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4417 від 10.10.2012 р.